

رامتین مونی

در یک ماه گذشته، قیمت دلار در بازار آزاد ناگهان اوج گرفت و رکورد‌های جدیدی ثبت کرد. در روز نگارش این گزارش، قیمت دلار به ۲۷۱ هزار تومان رسیده است. همچنین در بازار دولتی و مرکز مبادله طلاوارز، نرخ دلار در محدوده ۱۸۶ هزار تومان قرار دارد که باز هم مشمول افزایش قیمت شده‌است. در این شرایط باید یاد آوری کرد که در دی‌ماه ۱۴۰۴، دولت با هدف کاهش فاصله میان نرخ‌های دولتی و آزاد دلار، و همچنین از بین بردن رانت موجود در این فاصله، نرخ مرکز مبادله را ناگهان افزایش داد و سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز اجرا شد. پس از ۱۰ ماه‌ای اجرای این سیاست، مجدداً فاصله ۸۵ هزار تومانی میان نرخ‌های دولتی و آزاد احیا شده و به نظر می‌رسد دولت در این هدف خود شکست خورده‌است.

باید توجه داشت که بنسأ به اعتقاد بسیاری از اقتصاددانان و صاحب‌نظران، یکی از علل تورم ۹۰ درصدی موجود، همین سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز بوده است بنابر این در نگاه اول، این سیاست نه تنها به‌اهداف اولیه خود نرسیده بلکه یک تورم سنگین را به جامعه تحمیل کرده است. اکنون برخی کارشناسان با این سوال مواجه هستند: چرا سیاست‌های یکسان‌سازی نرخ ارز هیچگاه به موفقیت نمی‌رسند و بازار ارز ایران فاصله میان نرخ‌ها را احیای می‌کند؟ آیا شرایط یکسان‌سازی در بازار ارز ایران وجود ندارد و دولت‌ها سیاست دیگری را با نام آزادسازی اجرا می‌کنند؟

رشد ۱۱۸ هزار تومانی قیمت دلار در ۷ ماهه اسامال

برای درک این فاصله بهتر است نگاهی به نوسانات هر دونرخ دولتی و آزاد دلار داشته باشیم. هر گزارش تجارت‌نیوز در این خصوص، آمده‌است: «قیمت دلار توافقی در نخستین روز فروردین ۱۴۰۵، برابر با ۱۳۷ هزار و ۴۷۲ تومان بود و در پایان مهرماه به ۱۸۴ هزار و ۲۸۲ تومان رسید. به این ترتیب، قیمت دلار مرکز مبادله طی هفت ماه نخست سال ۴۶ هزار و ۹۱۰ تومان افزایش یافت و بازدهی ۳۴.۱۲ درصدی را ثبت کرد. در حالی قیمت دلار توافقی در هفت ماه نخست سال ۱۴۰۵، رشد ۳۴.۱۲ درصدی را ثبت کرده که قیمت دلار در بازار آزاد از ۱۵۲ هزار تومان

برزوح شناس در گفت وگو با «توسعه ایرانی» که در بازار امروز، همان فاصله ۸۵ هزار تومانی قبلی میان نرخ دولتی و آزاد دلار احیا شده چرا که قیمت ریالی دلار بزرگ شده‌است. در این میان، بانک مرکزی هم تلاش خود را برای کم کردن این فاصله به کار گرفته‌است اما در نهایت امر، تمام این سیاست‌ها یک سیگنال منفی به بازار می‌دهند و به نوعی نشان دهنده خالی بودن دست بازار ساز هستند

گفت و گو

یک کارشناس اقتصادی:

دولت با این دست فرمان حمایتی به جایی نمی‌رسد

یک کارشناس مسائل اقتصادی تصریح کرد: کالابرگ، بدون هیچ گونه فیلترینگ و محدودیتی، باید دست کم دو برابر افزایش پیدا کند؛ زیرا این حق مسلم همه ایرانیان است. اگر چنین اقدامی انجام نشود، ممکن است ناچار شویم تبعات آن را در قالب هزینه‌های اجتماعی بپردازیم.

گفت و گو

یک اقتصاددان:

جوامع، همبستگی اجتماعی نقش برجسته‌تری در مواجهه با بحران‌ها دارد، در حالی که در برخی کشورهای دیگر، این مؤلفه ممکن است اهمیت کمتری داشته باشد. بنابر این، تاب‌آوری هر کشور را باید با توجه به مجموعه‌ای از ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن بررسی کرد.

از نگاه عزتی، اقتصاد ایران در بخش تأمین نیازهای اساسی‌از ظرفیت‌های قابل توجهی بر خوردار است. او با اشاره به محصولاتی مانند گندم، مرغ، تخم‌مرغ و نان عنوان کرد: توان تولید داخلی در این بخش‌های می‌تواند بخش مهمی از نیاز کشور را پوشش دهد. در حوزه گوشت و لبنیات نیز ظرفیت تولید وجود دارد، هر چند میزان توان داخلی در این بخش متفاوت است.

این کارشناس اقتصادی در عین حال یاد آور شد که بخشی از مواد اولیه مورد نیاز تولید داخلی همچنان وارداتی است. با این حال، به اعتقاد او، وارداتی بودن این مواد لزوماً به معنای ناتوانی در تأمین آنها در شرایط تحریمی نیست؛ زیرا برخی از این اقلام را می‌توان از کشورهای مختلف وارد کرد. او به ویژه به امکان تأمین مواد اولیه از

تحلیلگر بازارهای مالی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» و با انتقاد از احیای فاصله نرخ‌های دولتی و آزاد:

سال‌هاست به نام آزادسازی، نرخ دلار را بالا می‌برند

مبارزه با رانت هم موفق نبوده و تنها موجب شیفت و جابه‌جایی رانت شده‌است.

مرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه، در گفت‌وگو با ایلنا اظهار کرده است: «زمانی که دولت قصد داشت نرخ ارز را افزایش دهد، یکی از استدلال‌های مطرح‌شده این بود که چرا باید رانت ناشی از ارز ترجیحی در اختیار واردکننده قرار گیرد. من همان زمان نیز در مصاحبه‌های متعدد اعلام کردم که با افزایش نرخ ارز، در واقع رانت است واردکننده به صادرکننده منتقل می‌شود.»

او ادامه داده است: «استدلال مسئولان این بود که اگر نرخ ارز افزایش پیدا کند، صادرکننده انگیزه بیشتری برای بازگرداندن ارز حاصل از صادرات خود خواهد داشت، چراکه دریافت ارز با نرخ بالاتر برای او

صرفه اقتصادی بیشتری دارد. من همان زمان تأکید کردم که قیمت ارز تنها یکی از عوامل مؤثر بر بازگشت ارز صادراتی است و شرایط اقتصادی و سیاسی کشور نیز نقش بسیار مهمی در این زمینه دارد. اگر کشور در شرایط جنگی قرار داشته باشد یا ناشیطمبانی در اقتصاد

است که دولت منابع لازم برای اجرای چنین طرحی را در اختیار ندارد. این مسئله نیز تأمیدکننده‌است؛ زیرا این سیگنال را به جامعه

می‌دهد که دولت حتی در شرایط عادی هم وضعیت مناسبی ندارد و ممکن است در تأمین سایر کالاهای عمومی نیز با مشکلاتی مواجه شود. موضوعاتی مانند بنزین و گاز خانگی نیز از جمله مسائلی هستند که مردم با آنها سر و کار دارند. در زمینه گاز خانگی نیز مسئله مجموعه، دولت رفاه در دولت چهاردهم واقعاً عملکرد مناسبی نداشته و طبیعتاً ادامه این وضعیت می‌تواند ناراضیاتی عمومی را افزایش دهد.

این استاد دانشگاه با اشاره به شرایط مجلس و ضرورت توجه به مسائل معیشتی مردم، گفت: در شرایطی که حتی در مجلس نیز تنش‌هایی وجود دارد و برخی از نمایندگان واقعا دچار توهم رای اول در تهران شده‌اند و باید یگران مجادله می‌کنند، بهتر است به‌جای پرداختن به این مسائل، منابع موجود در کشور برای افزایش اعتبار کالاهای اساسی مردم اختصاص پیدا کند. سال‌هاست با تأکید بر اهمیت وضعیت معیشتی جامعه، اظهار داشت: امروز مسئله اصلی کشور سفره مردم است. اگر سفره مردم کوچک‌تر و کم‌گتر شود، احتمال افزایش التهابات اجتماعی نیز بیشتر خواهد شد. به همین دلیل، نباید اجازه دهیم تجربه تلخ دی‌ماه تکرار شود. به نظر من، کسانی که در این زمینه تعلل می‌کنند،

کشور‌هایی اشاره می‌کند که محدودیت‌های تحریمی علیه ایران را به رسمیت نمی‌شناسند. مسیرهای زمینی شمال کشور و مسیرهای دریایی شمالی نیز از جمله مسیر‌هایی هستند که به گفته او، می‌توانند در برخی از این موارد نقش داشته باشند. عزتی بر همین اساس معتقد است توان تولیدی کشور برای تأمین

افزایش در نرخ مرکز مبادله است. از طرف دیگر دولت با برخی محدودیت‌ها، سعی دارد که مانع از ایجاد تقاضای بیشتر شود. برای مثال دستور رئیس جمهور برای توقف واردات خودروهای لوکس و همچنین ممنوع شدن رجیستری تلفن‌های همراه را باید در همین راستا دید. بانک مرکزی سعی دارد با محدود کردن واردات کالاهای لوکس، نیازهای اصلی را کنترل کند تا مقدار ی از فشار تقاضا بر بازار ارز، کاهش یابد.

این کارشناس عنوان کرد: اما در نهایت امر، تمام این سیاست‌ها یک سیگنال منفی به بازار می‌دهند و به نوعی نشان دهنده خالی بودن دست بازار ساز هستند.

دلار دولتی را گران می‌کنند و نام آن را آزادسازی می‌گذارند!

حق شناس در پاسخ به این سوال که «در دی‌ماه ۱۴۰۴ دولت ادعا کرد که با سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز، فاصله میان نرخ‌های دلار را تا حد ممکن کاهش داده اما اکنون این فاصله احیا شده است؛ آیا سیاست سال گذشته اصلاً یکسان‌سازی نرخ ارز نبود یا در شرایط امکان نامناسبی اجرا شد که منتهی به درخواست نام داشت؟»، بیان کرد: سال‌هاست که به اسم سیاست یکسان‌سازی نرخ‌ها، گران‌سازی را پیاده می‌کنیم.

او یاد آوری کرد: نرخ دولتی دلار از قیمت ۱۲۰۰ تومانی آقای بهمنی، به نرخ ۴۲۰۰ تومانی آقای جهانگیری و ۲۸۵۰۰ تومانی آقای مخبر تبدیل شد و اکنون نیز این نرخ ۲۸۵۰۰ تومانی به قیمت مرکز مبادله تبدیل شده‌است.

این تحلیلگر مسائل اقتصادی ادامه داد: ما سال‌هاست که در کنار گران‌سازی، سیاست اشتباه تثبیت را نیز پیاده می‌کنیم. آقای جهانگیری زمانی اعلام کرد که قیمت دلار ۴۲۰۰ تومان است اما فعالان بازار متوجه شدند که این نرخ دلار برای همه وجود ندارد بنابر این یک نرخ دوم هم تشکیل شد. بعد از چندسال با تثبیت این نرخ ۴۲۰۰ تومانی، آقای مخبر قیمت دلار دولتی را ۲۸۵۰۰ تومان اعلام کرد و این نرخ ناگهان ۷ برابر شد. او تأکید کرد: نام این سیاست آزادسازی نیست، گران‌سازی است! سیاست‌گذار پس از مدتی، در تأمین دلار با نرخ ارز مصوب ناتوان می‌شود و پس از ناتوانی در تأمین، دلار دولتی را گران می‌کند و نام آن را آزادسازی می‌گذارد!

هیچ راه‌حل اقتصادی برای وضعیت کنونی دلار وجود ندارد

حق شناس همچنین در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه «با یاققتصاد ایران توان تحمل یک گران‌سازی نرخ ارز دولتی را دارد؟»، اظهار داشت: اکنون برای وضعیت کشور هیچ راه‌حل اقتصادی‌ای باقی نمانده‌است. او توضیح داد: اگر چاره در عملکرد اقتصادی باشد، باید گفت که عملکرد آقای همتی در بانک مرکزی، با توجه به شرایط، مطلوب بوده است. اکنون اما هیچ راه‌حل اقتصادی برای وضعیت کنونی نرخ دلار و کلیت اقتصاد وجود ندارد. تمام راه‌حل‌های اقتصادی موجود را امتداد محدود کردن تقاضا به کار برده‌اند و راه دیگری ندارند.

این کارشناس بازارهای مالی افزود: وقتی که در تأمین ارز مشکل داریم، صادرات را محدود کرده‌است، قادر به صادرات نفت نیستیم و روز به روز هم حلقه صادرات نفت تنگ‌تر می‌شود. دیگر چه آمیدی به راهکارهای اقتصادی وجود دارد؟ حق شناس در پایان خاطر نشان کرد: تنها راه‌حل وضعیت موجود در بهبود شرایط سیاسی است؛ یعنی راهکار موجود در بهبود وضعیت سیاست خارجی است که این موضوع هم از دست آقای همتی و مابقی اعضای تیم اقتصادی خارج است.

خبر اقتصادی

کارت زرد مجلس به وزیر اقتصاد در پی سوال درباره گرانی‌ها
نمایندگان مجلس از پاسخ‌های وزیر اقتصاد درباره گرانی‌های اخیر قانع نشدند. به گزارش ایسنا، در جلسه علنی حضوری و بیناری روز گذشته، سوال مصطفی پوردهقان، نماینده‌داران از مدتی زاده، وزیر اقتصاد، درباره «علت‌شانه خالی کردن وزیر اقتصاد از مسئولیت گرانی‌های اخیر» مطرح شد. بعد از توضیحات وزیر اقتصاد، پوردهقان اعلام کرد که از توضیحات قانع نشده و درخواست به رای گذاشتن سوال را دارد. نمایندگان مجلس نیز با ۱۰۶ رای موافق، ۱۲۰ رای مخالف و ۵ رای ممتنع از مجموع ۲۵۷ نماینده حاضر اعلام کردند که از توضیحات وزیر اقتصاد قانع نشده و به وزیر کارت زرد دادند.

سختگوی سازمان امور مالیاتی: به سمت مالیات‌ستانی عادلانه و به نفع تولید حرکت می‌کنیم
سختگوی سازمان امور مالیاتی با اشاره به افزایش هزینه‌های دولت در پی شرایط جنگی و احتمال تشدیدر کودتاقصدی، گفت: تلاش ما این است که با حرکت به سمت مالیات‌ستانی عادلانه و متناسب با شرایط اقتصادی کشور، کمترین آسیب به بخش تولید وارد شود. به گزارش ایلنا، مهدی موحدی افزود: در بودجه سال آینده با ملاحظات و مسائل خاصی مواجه هستیم که یکی از مهم‌ترین آن‌ها، افزایش هزینه‌های دولت ناشی از شرایط جنگی و جنگ اقتصادی است. از سوی دیگر، با توجه به افزایش نرخ ارز و تورم، باید انتظار افزایش هزینه‌های دولت را داشته باشیم.

صدور کيفرخواست برای ۱۸ نهاد دولتی و خصوصی در ارتباط با انفجار بندر شهیدرجایی

دادستان عمومی و انقلاب بندرعباس اعلام کرد که در پی انفجار در دپوش پارسال در بندر شهیدرجایی، برای ۱۸ نهاد دولتی و خصوصی کيفرخواست صادر شده‌ا

به نام متهمان اشاره نکرده‌است. به گزارش میزان، خبرگزاری قوه قضائیه ایران، عارف اکبری گفت که اتهام وارده «قصور، بی‌احتیاطی و بی‌مبالاتی و ترک تکالیف الزامات قانونی و سازمانی مؤثر در پیشگیری از وقوع و گسترش حادثه» است و این پرونده به دادگاه ارسال شده‌است. در انفجار یک نفر کشته و ۲۲۸ نفر مصدوم شدند. این انفجار خسارت گسترده‌ای به تأسیسات بندری، ساختمان‌ها و سایل نقلیه، کالاهای اموال اشخاص و مجموعه‌های مختلف وارد کرد.

با فافت ۱۳۸ هزار واحدی: بورس کانال ۸ میلیون واحدی را از دست داد

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات امروز با افت ۱۳۸ هزار و ۶۶۸ واحدی معادل ۱،۷۲ در صد، به سطح ۷،۹ میلیون و ۹۲۱ هزار و ۱۲۰ واحد رسید و بار دیگر به کانال ۷،۹ میلیون واحدی عقب‌نشینی کرد. به گزارش تسنیم، ارزش معاملات خرد بازار سهام به ۲۶ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان رسید. در مقابل، خالص جریان پول حقیقی با خروج ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی همراه شد که از تشدید خروج سرمایه سرمایه‌گذاران حقیقی از بازار حکایت دارد. هم‌زمان، صندوق‌های درآمد ثابت نیز خروج ۱،۹ هزار میلیارد تومان سرمایه را تجربه کردند.

معاون وزیر راه: خرید و فروش نهضت ملی مسکن قانونی می‌شود

معاون وزیر راه و شهرسازی عنوان کرد: ناگزیر به قانونی شدن خرید و فروش واحدهای نهضت ملی مسکن هستیم. به گزارش تسنیم، حبیب‌الله طاهر خانی توضیح داد:

خرید و فروش واحدهای نهضت ملی مسکن باید تابع آیین‌نامه باشد. بحثی که مراجع قضایی مطرح می‌کنند این است که باید پیشرفت فیزیکی پروژه به‌صورت عینی محقق شده باشد. در غیر این صورت، خرید و فروش معنایی ندارد. بر اساس قانون، باید امکان واگذاری واحدهای نهضت ملی مسکن فراهم شود و ناگزیر به انجام این کار هستیم.

یک مقام صنفی: قیمت آرد نان‌های صنعتی بیش از ۱۰۰ درصد افزایش یافت
رئیس کارگروه آرد نان اعلام کرد: با افزایش تقریباً ۳ برابر نرخ آرد نان‌های حجیم، قیمت این نان‌ها افزایش یافت. به این ترتیب، باگت‌بزرگ ۹ هزار تومان و نیم‌باگت ۳ هزار تومان شده‌باشند. در غیر مهر، جواد گرمی آمده‌اد: تصویب جدید ستاد تنظیم بازار، قیمت گندم از ۲۳۸۶۰ تومان به ۶۰۰۰۰ تومان افزایش یافته‌است. او با اشاره به اثر زنجیره‌ای این تصمیم بر قیمت آرد، اظهار کرد: با افزایش قیمت گندم به ۶۰۰۰۰ هزار تومان در هر کیلوگرم، قیمت آرد نیز با جهشی نزدیک به ۳ برابر از ۲۰۰۲۰ تومان به حدود ۷۸۰۷۰ تومان رسیده‌است. با احتساب هزینه‌های حمل‌ونقل، قیمت تمام‌شده آرد برای تولیدکننده عملاً به ۸۰۰۰۰ هزار تومان می‌رسد.

رجیستری مسافری و تجاری ۲۴ مدل گوشی ممنوع شد
با ابلاغیه جدید به گرم‌کات، امکان فعال‌سازی و ثبت مسافری و تجاری ۲۴ مدل گوشی از برندهای مانند آیفون و سامسونگ مسدود شد. به گزارش زومیت، ثبت سفارش واردات موبایل پس از حدود پنج ماه توقف، از شهر یور اصل از سر گرفته شد. اما در مرحله نخست، تنها گوشی‌های بازارش کمتر از ۴۰۰ یورو امکان ثبت سفارش داشتند. اکنون ابلاغ فرست ۲۴ مدل ممنوع‌شده برای رجیستری، علاوه بر رویه تجاری، مسیر مسافری را نیز در بر می‌گیرد. محدودیت ثبت سفارش به فرایند واردات تجاری مربوط است. در حالی که ممنوعیت رجیستری، امکان ثبت و فعال‌سازی دستگاه‌در شبکه تلفن همراه کشور را محدود می‌کند.